

Άσκηση 1 (Εξίσωση εφαπτομένης όταν γνωρίζουμε το σημείο επαφής $M(x_0, f(x_0))$)

Να βρείτε την εφαπτόμενη της C_f στο $M(x_0, f(x_0))$ στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) $f(x) = x \ln x$, με $M(e, f(e))$

β) $f(x) = \frac{3x^2 + 1}{x^2 + 3}$, με $M(1, f(1))$

Άσκηση 2 (Εξίσωση εφαπτομένης όταν γνωρίζουμε την κλίση της)

Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτομένων της καμπύλης της $f(x) = \frac{3x}{x^2 + 1}$ που είναι παράλληλες στον άξονα x' .

Άσκηση 3 (Εξίσωση εφαπτομένης όταν γνωρίζουμε την κλίση της)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2}{x-1}$. Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχουν σημεία της καμπύλης της f ώστε οι εφαπτομένες σε αυτά να είναι παράλληλες στην ευθεία $\zeta: y = 2x$.

Υπόδειξη: Η εφαπτόμενη της C_f στο τυχαίο $M(x, f(x))$ θα έχει κλίση $f'(x)$. Άρα για να είναι παράλληλη στην ευθεία $y = 2x$ θα πρέπει να ισχύει $f'(x) = 2$. Εφόσον ζητάει ν.δ.ο δεν υπάρχουν τέτοια σημεία αρκεί ν.δ.ο η εξίσωση $f'(x) = 2$ είναι αδύνατη.

Άσκηση 4 (Εξίσωση εφαπτομένης που διέρχεται από σημείο το οποίο δεν ανήκει στην C_f)

Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτομένων της καμπύλης της συνάρτησης $f(x) = x^2 + 1$ που διέρχονται από την αρχή των αξόνων.

Άσκηση 5 (Εξίσωση εφαπτομένης που διέρχεται από σημείο το οποίο δεν ανήκει στην C_f)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{7 - 2x}{3 - x}$. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης ευθείας της καμπύλης της f που διέρχεται από το σημείο $A(3,0)$.

Άσκηση 6 (Συνθήκες για να εφάπτεται μια ευθεία στην C_f)

Να αποδείξετε ότι η ευθεία (ζ): $y = -3x + 6$ εφάπτεται στη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^2 - 5x + 7$.

Άσκηση 7 (Συνθήκες για να εφάπτεται μια ευθεία στην C_f)

Αν η ευθεία $y = 2ax - \beta$ εφάπτεται στην γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^2 - 3x$ στο σημείο $M(1, f(1))$, να βρείτε τα α, β .

Άσκηση 8 (Κοινή εφαπτόμενη δυο γραφικών παραστάσεων σε κοινό τους σημείο)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^3 - 3x + 4$ και $g(x) = 3x^2 - 3x$. Να αποδείξετε ότι οι C_f, C_g στο κοινό σημείο τους έχουν κοινή εφαπτόμενη της οποίας να βρείτε την εξίσωση.

Υπόδειξη: τις τετμημένες των κοινών σημείων της βρίσκω λύνοντας την $f(x) = g(x)$.

Άσκηση 9 (Κοινή εφαπτόμενη δυο γραφικών παραστάσεων σε μη κοινό τους σημείο)

Να βρείτε της εξίσωση της κοινής εφαπτομένης των γραφικών παραστάσεων $f(x) = x^2$ και $g(x) = \frac{1}{x}$.

Άσκηση 10 (Εφαπτομένες και Bolzano)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 \cdot e^x$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον σημείο A της C_f με τετμημένη $x_1 \in (0,1)$, ώστε η εφαπτόμενη της C_f στο A να είναι παράλληλη στην ευθεία $(\zeta): y = 6x + 2024$.

Άσκηση 11 (Εφαπτομένες και Bolzano)

Να δείξετε ότι υπάρχει ακριβώς ένα $x_0 \in (0,1)$, ώστε η εφαπτόμενη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \ln x - 2x^2$ στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$, να διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

Υπόδειξη: Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο $M(x_0, f(x_0))$ είναι η $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$. Εφόσον διέρχεται από το $O(0,0)$ αυτό σημαίνει ότι το σημείο αυτό πρέπει να επαληθεύει την εξίσωση της. Άρα πρέπει $0 - f(x_0) = f'(x_0)(0 - x_0) \Leftrightarrow x_0 f'(x_0) - f(x_0) = 0$. Αρκεί επομένως ν.δ.ο η εξίσωση $x f'(x) - f(x) = 0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $(0,1)$. Θεωρώ $g(x) = x f'(x) - f(x) = \dots - 2x^2 - \ln x + 1$ και κάνω Bolzano στο $[0,1]$ η σε κάποιο υποδιάστημα. Επίσης για να εξασφαλίσω ότι η λύση θα είναι μοναδική βρίσκω και την μονοτονία της g .

Άσκηση 12 (Εφαπτόμενη αντίστροφης)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + x + 1$.

- i. Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρείτε το σύνολο τιμών της.
- ii. Να βρείτε την εφαπτόμενη της $C_{f^{-1}}$ στο $x_0 = 3$ αν θεωρήσουμε ότι η f^{-1} είναι παραγωγίσιμη.

Άσκηση 13 (Ρυθμός μεταβολής - Κίνηση σημείου πάνω σε καμπύλη)

Να βρείτε τον ρυθμό μεταβολής της απόστασης του τυχαίου σημείου M που ανήκει στην γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = e^x$ από την αρχή των αξόνων ως προς x , την χρονική στιγμή t_0 που ισχύει $x(t_0) = 0$.

Άσκηση 14 (Ρυθμός μεταβολής - Κίνηση σημείου πάνω σε καμπύλη)

Δίνεται το σημείο $M(x,y)$ το οποίο ανήκει στην γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = e^x$, $x > 0$. Αν $A(x^2, 0)$ να βρείτε:

- α) Το εμβαδόν E του τριγώνου MOA ως συνάρτηση του x .
- β) Τον ρυθμό μεταβολής του εμβαδού του τριγώνου MOA ως προς x την χρονική στιγμή που είναι $x = 1$.

Άσκηση 15 (Ρυθμός μεταβολής - Εμβαδόν)

Σε ένα ορθογώνιο $ABΓΔ$ η πλευρά AB αυξάνεται με ρυθμό 2 cm / sec , ενώ η πλευρά $ΒΓ$ ελαττώνεται με ρυθμό 3 cm / sec . Να βρείτε :

- i. Τον ρυθμό μεταβολής της περιμέτρου του ορθογωνίου,
- ii. Τον ρυθμό μεταβολής του εμβαδού του ορθογωνίου, όταν : $AB=10\text{cm}$ και $ΒΓ=6\text{cm}$.

ΚΑΛΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ !!!